

12. ลูกรักดองเตอาล

ฝ่ามรสุมร้าย

ดิฉันชื่อ เทียนแซ มีบุตรชายชื่อ เด็กชายหนี่ ป่วยเนื่องจากได้รับเชื้อโรคไข้สมองอักเสบ ทำให้สายเส้นเสียงทั้งสองเส้นเป็นอัมพาต เป็นอุปสรรคต่อการหายใจเข้า-ออกและยังมีผลกระทบทำให้ระบบการไอ และการกลืนบกพร่อง คณะแพทย์ผู้ตรวจรักษาได้ผ่าตัดหลอดลมเพื่อใส่ท่อเจาะคอและใส่สายให้อาหารทางหน้าท้อง ลูกโชคร้ายไม่สบายจากเชื้อโรคร้ายนี้ตั้งแต่อายุได้เพียง 4 เดือนครึ่งเท่านั้น เมื่อแรกที่ลูกไม่สบายแพทย์แจ้งดิฉันว่าลูกต้องได้รับการผ่าตัดหลอดลมเพื่อใส่ท่อเจาะคอก่อน ดิฉันทุกขใจเป็นอย่างมาก หัวใจเหมือนจะแตกสลาย ร้องไห้หน้าตาจะเป็นสายเลือด ไม่ต้องการให้ลูกผ่าคอเลย มีทั้งความกังวลว่าลูกจะหายใจหรือไม่ มีความหวาดกลัวว่าลูกจะจากไป มีความโกรธแค้นต่อโชคชะตาที่ใจร้ายกับเรา โกรธทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่ใกล้ตัว กระทั่งเกลียด 'เจ้าท่อเจาะคอกันนี้ด้วย' และอีกหลายๆความรู้สึกที่ทำให้ไม่สบายใจ สมองตึงเครียด เมื่อระยะแรกที่ลูกป่วย ดิฉันสามารถบอกท่านได้ว่าลูกชายต้องถูกดูแลมากกว่าใครๆ ที่ใส่ท่อเจาะคอ ดิฉันดูแลเพื่อให้ลูกชายประมาณวันละ 100-120 ครั้ง ทุกวัน เนื่องจากน้ำลายไหลลงหลอดลมตลอดเวลา ซึ่งถึง ณ ปัจจุบันนี้ ดิฉันมีความเชื่อมั่นว่าไม่วันใดวันหนึ่ง ลูกชายดิฉันจะต้องถอดท่อเจาะคอกันนี้ออกได้ และถ้าหากว่าไม่มีมันใจจริงๆแล้ว ดิฉันกลับไม่ต้องการให้เอาท่อเจาะคอกุ๊กออกด้วยซ้ำไป เพราะดิฉันทราบดีว่า เมื่อมีหนี่ ลูกของเราจะปลอดภัย ลูกจะหายใจเข้า-ออกได้เป็นปกติ เพียงแต่ย้ายตำแหน่งที่หายใจเท่านั้น อากาการของลูกในตอนนั้นก็เรียกได้ว่าดีขึ้นแก่สลิปเปอร์เซนต์ และเป็นเวลาหนึ่งปีครึ่งแล้วที่ลูกใส่ท่อเจาะคอกันนี้ ดิฉันมีความสุขเต็มใจและยินดีที่จะดำรงทอดประสพการณ์ในการดูแลลูกชายที่ต้องใส่ท่อเจาะคอ เพื่ออย่างน้อย

ท่านอาจจะนำไปปรับใช้กับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมของท่านได้บ้างไม่มากก็น้อย

เมื่อแรกที่ลูกป่วยและใส่ท่อเจาะคอกันนี้ ความกลัวได้บังเกิดขึ้นกับดิฉันอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน กลัวไปทุกอย่าง กลัวไปสารพัด ทุกครั้งเห็นลูกถูกดูแลหะ หัวใจดิฉันแห้งเหี่ยว ลำคอแห้งผาก นัยน์ตาร้อนเผวเนื่องจากสงสารลูก และดิฉันก็ทราบดีว่าท่านที่มีลูกที่ต้องเจาะคอกันนั้น จะต้องมีความรู้สึกที่ไม่แตกต่างกัน ไม่มีใครมาบอกหรือมาห้ามเราให้เลิกหวาดกลัว เลิกวิตกกังวลได้เลย เพราะคนที่นอนป่วยอยู่นั้นคือแก้วตาดวงใจของเรา นั่นเอง จะมีก็เพียงสิ่งเดียวเท่านั้นที่จะทำให้เราเลิกหวาดกลัวได้คือ ความมุ่งมั่นในความสามารถของเราเอง ความมุ่งมั่นที่จะต้องประดับประดาของลูกของเราให้หายใจป่วยให้ได้ ดิฉันจะไม่บอกให้ท่านสละความรู้สึกนั้นทั้งในนาที่นี้เพราะดิฉันทราบดีว่าไม่มีแม่คนไหนทำได้ แต่ดิฉันจะบอกท่านว่าเมื่อความกลัวยังอยู่กับท่าน 'ขอจงกลัวเถิด ถ้าท่านกลัว' แต่ในขณะที่เดียวกัน ท่านจงเริ่มเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างในอันที่จะมีประโยชน์ต่อลูก ความกลัวอย่างเดียวไม่เคยกทำให้อะไรดีขึ้น จงเริ่มหาความรู้ ไม่ว่าจะเป็นการเคาะปอด การดูแลหะ การปฐมพยาบาลลูกยามเจ็บไข้ การดูแลประจำวัน ท่านควรอย่างยิ่งที่จะเรียนรู้เสียตั้งแต่วันนี้ ในขณะที่ลูกยังพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาล เพราะไม่ว่าเร็วหรือช้า ท่านก็ต้องพาลูกกลับบ้านอยู่แน่นอน และเมื่อท่านเรียนรู้แล้วก็อย่าลืมที่จะขออนุญาตแพทย์หรือพยาบาล หัดฝึกฝนการเคาะปอด ดูแลหะให้ลูกของท่านเอง เพื่อที่จะเป็นการสร้างความชำนาญและความเชื่อมั่นให้กับตัวท่าน และเมื่อท่านทำได้แล้วท่านจะไม่ต้องการให้ใครดูแลหะให้ลูกท่านเลย นอกจากตัวท่านเอง และท่านจะทราบดีในนาที่นั้นว่า การที่ท่านได้ดูแลหะให้ลูกนั้นเป็นสิ่งที่ทำให้ลูกหายใจได้สบายขึ้น เป็นธรรมชาติอยู่เองที่ลูกจะต้องไม่ชอบ จะต้องร้องไห้ ต่อต้านต่อการดูแลหะ ไม่มีใครชอบแน่ แต่เมื่อท่านดูแลหะให้ลูกเสร็จแล้ว

ปลอดภัยกันสักพัก ลูกจะสดชื่น หายใจสบาย ร่าเริง ชุกชอนได้ดีเหมือนเดิมเท่านี้ท่านก็จะ
ชื่นใจ

การดูแลหัดให้ลูกในระยะแรก ๆ พยาบาลหรือผู้เชี่ยวชาญจะคอยช่วยเหลือให้
กำลังใจอยู่ข้างๆ และเพื่อที่จะคอยสอนท่านในสิ่งที่ถูกต้อง การลงมือทำจะรู้สึกอย่างไร
ครั้งแรกนั้น แนนอน ต้องรู้สึกเกาะกอด ไม่คล่องแคล่ว ต่อเมื่อท่านฝึกฝนบ่อยๆ ท่านจะต้อง
ชำนาญได้ในที่สุด และเมื่อท่านชำนาญหรือเพียง 'พอเป็น' เท่านั้น ดิจันรับรองได้ว่า
ความหวาดกลัวจะลดลงไปเกือบครึ่งเลยทีเดียว และเมื่อเวลาผ่านไป ท่านจะเริ่มคุ้นเคยกับ
'เจ้าท้อวิเศษ' นี้ท่านอาจจะพูดว่าเพราะเจ้าท้อมันนั่นเองที่ทำให้ลูกเรารอดชีวิตอยู่ได้ สำหรับลูก
นานวันเข้าลูกก็จะเคยชินต่อการดูแลหัดโดยแม่ของเขา เขาจะต่อต้านน้อยลง หรือไม่อีก
เลย ธรรมชาติสอนให้คนรู้จักเอาตัวรอด ลูกเช่นกัน เขาจะรู้ว่าเมื่อแม่ได้ดูแลหัดให้เขา
แล้ว เขาจะสบายขึ้น

และเมื่อท่านลงมือปฏิบัติด้วยตัวเองแล้ว ท่านก็ควรที่จะเริ่มเตรียมเครื่องไม้
เครื่องมือที่จำเป็นต่อการรับบาลลูก ไม่ว่าจะเป็นเครื่องดูแลหัด สายดูแลหัด ภาชนะ
ในการทำความสะอาด น้ำเช็ดโรค และอื่นๆ พยาบาลผู้เชี่ยวชาญจะให้ความช่วยเหลือ
ท่านเป็นอย่างดีในเรื่องรายละเอียดต่างๆ ท่านควรจัดหาสิ่งต่างๆ เหล่านี้เสียแต่เนิ่นๆ เพื่อ
ที่เมื่อถึงเวลาจะได้ไม่ฉุกละหุก และอย่าลืมที่จะจัดเตรียมที่ทางในที่พักอาศัยของท่านไว้ให้
เหมาะสมกับการดูแลบุตรของท่านด้วย อาจจะเป็นห้องๆ หนึ่ง หรือมุมใดมุมหนึ่งของบ้าน
หรือที่พักอาศัย ซึ่งควรจะเป็นที่ที่ไม่ใช่บริเวณนั่งพักผ่อนหรือห้องนั่งเล่น เพราะถ้ามีผู้มา
เยี่ยมเยือน หรือมีแขกมาบ้านจะได้ไม่ขลุกขลัก และบริเวณที่จัดไว้ นี้ จะต้องหมั่นดูแลทำ
ความสะอาดทุกวัน ไม่ควรมีฝุ่นละออง และถ้าสมาชิกภายในบ้านยังมีเด็กเล็กอีก ท่าน

ควรดูแลไม่ให้มีการทำความสะอาดสกปรกในบริเวณนี้ แต่อย่าลืมว่าลูกที่เจาะคอของท่านก็เป็น
เด็กปกติคนหนึ่ง เขาสามารถเล่นร่วมกับเด็กอื่นๆ ได้เช่นกัน อย่าจำกัดโอกาสของเขา เป็น
หน้าที่ของเราและหน้าที่ของผู้ใหญ่ในบ้านต่างหากที่จะต้องดูแลเด็ก และดูแลเรื่องความ
สะอาดเรียบร้อย ความปลอดภัย ธรรมชาติของเด็กต้องช่นและสกปรกเลอะเทอะเป็นธรรมดา
อย่าให้ความวุ่นวายเล็กน้อยๆ มาทำให้เราหงุดหงิดไปโดยเปล่าประโยชน์

วันกลับบ้าน

เมื่อถึงวันที่เราจะได้พา
ลูกกลับบ้าน ท่านคงจะดีใจที่จะ
ได้กลับบ้านเสียที นึกถึงเรื่องนี้
ดิจันขอเล่าเพิ่มเติมประสบการณ์
ของตัวเอง ถึงแม้ดิจันจะตระ
เตรียมความพร้อมของตัวเองใน
เรื่องการดูแลหัดให้ลูก ตระ
เตรียมห้องพยาบาลให้ลูกที่บ้าน

เตรียมข้าวของอุปกรณ์เครื่องใช้ในการนี้ไว้พร้อมเพรียง แม้กระทั่งคุณพ่อของลูกยังต้อง
ตัดแปลงระบบไฟฟ้าในรถยนต์เพื่อติดตั้งเครื่องดูแลหัด เครื่องพ่นยา และออกซิเจนไว้
สำหรับเดินทาง ทุกอย่างพร้อมเสร็จสรรพ แต่ดิจันก็ยังไม่ต้องการจะพาลูกชายกลับบ้านอยู่ดี
เป็นเพราะความกลัวอีกนั่นเอง กล่าวเมื่ออยู่บ้าน โกลหมอบ ไม่มีพยาบาลคอยช่วย และถ้า
ลูกเป็นอะไรที่เราไม่สามารถช่วยได้จะทำอย่างไร ถ้าท้อสุดเราจะทำอย่างไร ความกลัว
เริ่มจางเข้าสู่หัวใจอีกแล้ว ดิจันมาทราบภายหลังจากประสบการณ์ของตัวเอง การได้

พาลูกกลับบ้านกลับเป็นเรื่องดี จะไม่มีทีใดในโลกอีกแล้วที่จะสะดวกสบาย อบอุ่น สงบสุขและปลอดภัยเท่าบ้านของเรา การได้พาลูกกลับมาพักรักษาตัวที่บ้านนั้นหมายถึงว่าเราจะได้กลับมาใช้ชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นอีกครั้ง หลังจากรสมชีวิตที่โหดระเห่่า ลู่ครอบครัวของเรา เราจะได้ดำเนินชีวิตกันตามประสาพ่อแม่ลูก (และสมาชิกคนอื่นๆ) เหมือนเดิม ดิฉันบอกท่านได้เลยว่าเมื่อดิฉันพาลูกกลับบ้านแล้ว ดิฉันไม่เคยมีความ

คิดที่อยากจะพาลูกกลับไปโรงพยาบาลอีกเลย และถึงแม้ลูกเจ็บป่วยต้องพาลูกไปโรงพยาบาล ถ้าลูกจะต้องได้รับการรับบาลในโรงพยาบาล ดิฉันยัง 'ต่อรอง' กับแพทย์เพื่อพาลูกมาดูแลเองที่บ้าน ซึ่งถ้าแพทย์เห็นว่าไม่เป็นอันตราย ท่านจะอนุญาต เมื่อพาลูกกลับบ้านสิ่งต่างๆที่เราคิดไปในทางร้ายนั้น ไม่เคยเกิดขึ้นเลย และจะไม่เกิดขึ้นเป็นอันขาด เพราะเราผู้เป็นแม่ที่รักและห่วงใยลูกได้เตรียมตัว เตรียมพร้อมและไม่เคยประมาท ไม่เคยให้ลูกอยู่นอกสายตาไปได้ เหตุการณ์ร้ายๆต่างๆที่เราคิดไปนั้นจะเกิดขึ้นได้อย่างไร ขอท่านจงพาลูกกลับบ้านด้วยความมั่นใจ เต็มใจ และมีความสุข

เมื่อพาลูกกลับบ้านในวันแรกอาจจะยังไม่เข้าที่เข้าทางนัก แต่ขอให้อดทนและพยายามปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ยังไม่เหมาะสมให้เรียบร้อย จากประสบการณ์ที่ผ่านมา เพียง 3 วันทุกอย่างก็ลงตัวเรียบร้อย ถึงแม้ในเวลากลางวัน ดิฉันต้องอยู่กับลูกตามลำพัง ก็ไม่

เกิดปัญหาอันใด ในอาทิตย์แรก ดิฉันมีความกังวลใจบ้าง และเมื่อเธออยู่กับลูกทุกวัน บริบาลลูกด้วยตัวเองทุกวัน เราจะทราบเองว่าสิ่งใดเหมาะสมกับลูก สิ่งใดควรปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของบ้านเราเพราะทุกวันทุกเวลาดำเนินไปด้วยความไม่ประมาทและความรอบคอบของเราเอง

วันขึ้นคืนสุฯ

มาบัดนี้ ถ้าจะคิดเสียใจ คงมีแต่เพียงเรื่องเดียวที่ดิฉันขอร้องแพทย์ให้ประวิงเวลา การผ่าตัดใส่ท่อเจาะคอนี้ ด้วยหวังว่าลูกคงจะหายใจได้เอง แต่กลับเป็นว่า การที่ลูกต้องใส่ท่อหายใจทางปากอยู่นานนั้นทำให้เกิดการระคายเคืองในหลอดลม ทุกวันนี้ลูกชายดิฉันมีความสุข ร่าเริง สุขขานดี ปัญหาท่อเจาะคอหลุดเคยเกิดขึ้นอยู่ประมาณ 3-4 ครั้ง แต่ทุกครั้งไม่เคยเกิดขึ้นอันตรายใดๆ เมื่อท่อหลุด ดิฉันจะรีบทำความสะอาดมืออย่างรวดเร็ว และเอาผ้าผืนใหญ่ห่อตัวลูกและใส่ท่อนั้นลงไปอย่างเดิมเรียบร้อย ดิฉันทำด้วยตัวเองทุกครั้งไม่มีผู้ช่วย และเมื่อท่านพาลูกกลับบ้านดูแลลูกเอง ดิฉันมั่นใจว่าท่านจะต้องรู้สึกเช่นเดียวกับฉันคือไม่ต้องการให้ใครดูแลลูกเลยนอกจากตัวเราเอง

ถ้าหากท่านกังวลว่าต่อไปนี้ท่านคงจะไม่มีเวลาว่างเลย คงจะยุ่งุ่นวายทั้งวัน คงจะเหนื่อยอ่อนเพลีย ดิฉันขอบอกท่านว่าการดูแลลูกเจาะคอไม่มีปัญหายุ่งยากมากเกินไปเลย ในขณะที่ลูกตื่นดิฉันจะอยู่ดูแลลูก เล่นกับลูก เอาใจใส่และอยู่กับเขาตลอดเวลา และเมื่อลูกหลับ เราสามารถทำงานอย่างอื่นได้ แต่ต้องไม่ลืมกลับมาดูลูกสม่ำเสมอ ตรวจสอบท่อเจาะคอเพื่อความปลอดภัย เมื่อท่านอยู่กับลูกสักระยะหนึ่ง ท่านจะทราบว่า ท่านควรจะจัดการเวลารการดูแลลูก และทำงานบ้านได้อย่างลงตัว ดิฉันยังมีเวลาเหลือที่จะเขียนบันทึกประจำวันให้ลูก จดรายงานอาการของลูกสม่ำเสมอทุกวัน เพื่อเป็นข้อมูลให้กับแพทย์

ประจำตัวลูก บันทึกพัฒนาการของลูกเพื่อเป็นข้อมูลให้แพทย์พัฒนาการเด็ก

เมื่อท่านอ่านประสบการณ์ของดิฉันมาถึงบรรทัดนี้ ดิฉันหวังว่าความเชื่อมั่นในการดูแลลูกที่ต้องใส่ท่อเจาะคอ คงจะบังเกิดขึ้นแก่ท่านไม่มากนักน้อย ความกลัว ความกังวล ต่างๆคงจะลดลงไปบ้าง หากท่านยังคงกลัวอยู่ ดิฉันขอเป็นกำลังใจ ขอให้ท่านระลึกอยู่เสมอว่า ถ้าเป็นเรื่องลูกของเราแล้ว จะไม่มีใครทำอะไรให้ลูกได้ดีไปกว่าเราผู้เป็นแม่แน่นอน ดิฉันเป็นแม่ธรรมดาคนหนึ่งผู้ซึ่งไม่เคยมีความรู้เรื่องการรับบาลผู้ป่วยมาก่อน ดิฉันพยายามฟันฝ่าอุปสรรคและเหตุการณ์ต่างๆผ่านมาได้ถึงปัจจุบันนี้ และดิฉันมั่นใจว่าท่านก็เหมือนดิฉัน ท่านต้องทำได้ ด้วยความรักของแม่แล้วเราสามารถทำทุกอย่างให้ลูกได้ ถึงแม้ไม่มีความรู้ก็สามารถเรียนรู้ได้ เพราะทุกอย่างที่เราทำให้ลูกเราทำด้วยหัวใจที่เปี่ยมไปด้วยความรัก ทำไปด้วยสัญชาตญาณของความเป็นแม่ และด้วยความรักของแม่นี้ ลูกจะต้องหายป่วยอย่างแน่นอน ดังคำกล่าวที่ว่า 'ด้วยสองมือแม่ที่สร้างโลก'

และดิฉันจะมีอาจข้ามไปได้เลยว่า ดิฉันพาลูกมาจนถึงจุดนี้ได้ก็ด้วยความเมตตา ความหวังดีและความสามารถของคณะกุมารแพทย์ โรงพยาบาลรามธิบดี และด้วยความเห็นใจ ความรู้ที่ได้รับจากพยาบาลผู้เชี่ยวชาญที่อบรมให้ความรู้ความช่วยเหลือ ดิฉันและครอบครัว ขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ด้วยความปรารถนาดี

เพ็ญแข จิระจงเจริญ

4 กุมภาพันธ์ 2540